

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820010034
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8820010034.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Petra Tobiaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.06.2024 v Prešove takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) Tr. poriadku na podklade odvolania obžalovaného A. B. C. zrušuje rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/8/2020 zo dňa 16.06.2023 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovaného A. B. C. - nar. XX.XX.XXXX vo D. E. F., bytom E.
G. XX, okr. Vranov nad Topľou,

uznáva vinným, že

- dňa 07.10.2018 asi o 18.30 hod. viedol dodávkové motorové vozidlo Fiat Ducato, evidenčného čísla D. A., po ceste označenej ako cesta vedľajšia smerom od obce Hencovce ku križovatke štátnej cesty Vranov nad Topľou - Michalovce, v úmysle odbočiť vľavo na hlavnú cestu smerom na Obec Nižný Hrabovec, okr. Vranov nad Topľou, v ktorom prepravoval 8 osôb sediacich na samostatných sedadlách a pri vchádzaní na hlavnú cestu neskoro spozoroval a nedal prednosť v jazde osobnému motorovému vozidlu zn. VW Golf Variant, evidenčného čísla D. H., ktoré viedol poškodený I. J., nar. XX.XX.XXXX, prichádzajúcemu po hlavnej ceste od Obce Nižný Hrabovec, kedy motorové vozidlo zn. VW v snahe vyhnúť sa zrážke, prešlo do ľavej polovice vozovky v smere svojej jazdy, kde ľavou prednou časťou narazilo do ľavej bočnej časti motorového vozidla zn. Fiat, pričom pri zrážke v osobnom motorovom vozidle zn. WW vodič-poškodený I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., K. XX/XX, okr. Vranov nad Topľou, utrpel tlakovú zlomeninu 3. a 4. driekového stavca a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní najmenej 6 mesiacov a jeho spolucestujúci poškodený J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. XXX/XX, okr. Vranov nad Topľou utrpel pomliaždenie brucha v dolnej tretine s vdýchnutím žalúdočného obsahu do priedušnice s akútnym zápalom priedušnice a dychovou nedostatočnosťou s dobou liečenia v trvaní 3-4 týždňov a v motorovom vozidle zn. Fiat, poškodená L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela trieštivú zlomeninu tela 3. driekového stavca s posunom kostných úlomkov do miechového kanála s dobou liečenia v trvaní najmenej 4 mesiace, poškodená I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XX, okr. Vranov nad Topľou utrpela špirálovú trieštivú zlomeninu pravej ramennej kosti s posunom úlomkov a ďalšie zranenia s dobou liečenia najmenej 4,5 mesiaca, poškodená B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu kostí nosa a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní 2-3 týždne, poškodená D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeniny V. - VI. rebra vľavo s posunom a vniknutím vzduchu do ľavej priedušnice a ďalšie zranenia s dobou liečenia najmenej 8 týždňov, poškodená B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. XXX,

okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu tela 12. hrudného stavca so znížením jeho výšky viac ako o jednu tretinu s dobou liečenia najmenej 4 mesiace, poškodená D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu ľavej lopatky a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní najmenej 8 týždňov, poškodená B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XX, okr. Vranov nad Topľou utrpela drobné zranenia, poškodená I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela drobné zranenia a na motorovom vozidle zn. Fiat Ducato vznikla škoda spoločnosti H. O. G., L. C., vo výške 6.906 eur, na motorovom vozidle VW Golf Variant vznikla škoda pre I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., K. XX/XX, okr. Vranov nad Topľou vo výške 4.220 eur, D. R. Q., L. vznikla škoda v súvislosti s poskytnutím zdravotnej starostlivosti vo výške 20.936,33 eur, R. Q. K., L. vznikla škoda v súvislosti s poskytnutím zdravotnej starostlivosti vo výške 11.498,48 eur a J. Q. vznikla škoda na vyplatených nemocenských dávkach vo výške 1.778,10 eur,

t e d a

- inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona
- inému z nedbanlivosti ublížil na zdraví tým, že porušil dôležitú povinnosť uloženú mu podľa zákona

t ý m s p á c h a l

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. h) Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona, a za to mu

u k l a d á

podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h) Tr. zákona u h r n ý trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zákona trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na 2 (dva) roky.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodených I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom J., K. XX/XX, I. J., nar. XX.X.XXXX, bytom J., K. XX/XX, spoločnosť D. R. Q., L., so sídlom Q. H. X, A., IČO: XX XXX XXX, spoločnosť K. R. Q., L., so sídlom S. XX, XXX XX A., IČO: XX XXX XXX a J. Q., pobočka F., so sídlom E. B. T. U., XXXX/XX, XXX XX F., s nárokom na náhradu škody o d k a z u j e na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/8/2020 zo dňa 16.06.2023 bol obžalovaný A. B. C. uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 07.10.2018 asi o 18.30 hod. viedol dodávkové motorové vozidlo Fiat Ducato, evidenčného čísla D. A., po ceste označenej ako cesta vedľajšia smerom od obce Hencovce ku križovatke štátnej cesty Vranov nad Topľou - Michalovce, v úmysle odbočiť vľavo na hlavnú cestu smerom na Obec Nižný Hrabovec, okr. Vranov nad Topľou, v ktorom prepravoval 8 osôb sediacich na samostatných sedadlách a pri vchádzaní na hlavnú cestu neskoro spozoroval a nedal prednosť v jazde osobnému motorovému vozidlu zn. VW Golf Variant, evidenčného čísla D. H., ktoré viedol poškodený I. J., nar. XX.XX.XXXX, prichádzajúcemu

po hlavnej ceste od Obce Nižný Hrabovec, kedy motorové vozidlo zn. VW v snahe vyhnúť sa zrážke, prešlo do ľavej polovice vozovky v smere svojej jazdy, kde pravou prednou časťou narazilo do ľavej bočnej časti motorového vozidla zn. Fiat, pričom pri zrážke v osobnom motorovom vozidle zn. VW vodič-poškodený I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., K. XX/XX, okr. Vranov nad Topľou, utrpel tlakovú zlomeninu 3. a 4. driekového stavca a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní najmenej 6 mesiacov a jeho spolucestujúci poškodený J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., I. XXX/XX, okr. Vranov nad Topľou utrpel pomliaždenie brucha v dolnej tretine s vdychnutím žalúdočného obsahu do priedušnice s akútnym zápalom priedušnice a dychovou nedostatočnosťou s dobou liečenia v trvaní 3-4 týždňov a v motorovom vozidle zn. Fiat, poškodená L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela trieštivú zlomeninu tela 3. driekového stavca s posunom kostných úlomkov do miechového kanála s dobou liečenia v trvaní najmenej 4 mesiace, poškodená I. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XX, okr. Vranov nad Topľou utrpela špirálovú trieštivú zlomeninu pravej ramennej kosti s posunom úlomkov a ďalšie zranenia s dobou liečenia najmenej 4,5 mesiaca, poškodená B. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu kostí nosa a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní 2-3 týždne, poškodená D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeniny V. - VI. rebra vľavo s posunom a vniknutím vzduchu do ľavej priedušnice a ďalšie zranenia s dobou liečenia najmenej 8 týždňov, poškodená B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu tela 12. hrudného stavca so znížením jeho výšky viac ako o jednu tretinu s dobou liečenia najmenej 4 mesiace, poškodená D. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela zlomeninu ľavej lopatky a ďalšie zranenia s dobou liečenia v trvaní najmenej 8 týždňov, poškodená B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XX, okr. Vranov nad Topľou utrpela drobné zranenia, poškodená I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. G. N. XXX, okr. Vranov nad Topľou utrpela drobné zranenia a na motorovom vozidle zn. Fiat Ducato vznikla škoda spoločnosti H. O. G., L. C., vo výške 6.906 eur, na motorovom vozidle VW Golf Variant vznikla škoda pre I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., K. XX/XX, okr. Vranov nad Topľou vo výške 4.220 eur, D. R. Q., L. vznikla škoda v súvislosti s poskytnutím zdravotnej starostlivosti vo výške 20.936,33 eur, R. Q. K., L. vznikla škoda v súvislosti s poskytnutím zdravotnej starostlivosti vo výške 11.498,48 eur a J. Q. vznikla škoda na vyplatených nemocenských dávkach vo výške 1.778,10 eur,

za čo mu bol podľa § 157 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 37 písm. h) Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona podmienenečne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba na 36 mesiacov. Súčasne bol obžalovanému uložený aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 36 mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodení I. J., B., I. J. st., D., L., K. R. Q. a J. Q. F. boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný A. B. C. dňa 27.06.2023, dôvody ktorého predložil dodatočne prostredníctvom svojho obhajcu. V nich po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku uviedol, že ako v prípravnom konaní aj v konaní pred súdom hovoril vždy pravdu, že je nevinný. Jeho výpoveď na hlavnom pojednávaní bola pravdivá a ako tvrdil počas celého prípravného konania, vošiel na hlavnú cestu po tom, čo sa presvedčil, že nemá žiadnu prekážku. Žiadne prichádzajúce vozidlo z ľavej strany nevidel v čase, keď vošiel na hlavnú cestu.

Následne uviedol, že zásada prezumpcie neviny sa v moderných trestných procesoch považuje za jednu z vedúcich zásad, na ktorých je proces založený. Zo zásady prezumpcie neviny vyplýva procesné pravidlo „in dubio pro reo“ v pochybnostiach v prospech obvineného. Podstatou pravidla „in dubio pro reo“ je, že v prípade, ak nastanú pochybnosti v otázke viny a ani dôkazy nestačia na podopretie tvrdení a preukázanie viny, prípadne dôkazy sú sporné, neúplné alebo si protirečia, nemožno odsúdiť osobu, proti ktorej sa vedie trestné konanie. Ak nastane takáto situácia, je potrebné rozhodnúť v prospech takejto osoby a oslobodiť ju spod obžaloby. Pravidlo in dubio pro reo odzrkadľuje nevyhnutnú potrebu, aby orgány činné v trestnom konaní v štádiu prípravného konania a následne súd v súdnom konaní rozhodli iba vtedy, ak nastane ich silné vnútorné presvedčenie o vine osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie na základe zákonných dôkazov.

Je presvedčený, že táto zásada nebola uplatnená v jeho konaní pred súdom. Počas celého konania pred súdom prostredníctvom svojho obhajcu poukázal na niekoľko pochybení, ktoré sú v jeho prospech. Prvé pochybenie je v skutkovej vete rozsudku „kedy motorové vozidlo zn. VW v snahe vyhnúť sa zrážke prešlo do ľavej polovice vozovky v smere svojej jazdy, kde pravou prednou časťou narazil do ľavej

bočnej časti motorového vozidla zn. Fiat". To sa nezakladá na pravde a v znaleckom posudku znalca z odboru doprava V. U. C. na strane 12 obrázok č. 4 je jednoznačne popísané a znázornené, že vodič, motorového vozidla zn. VW Golf narazil do jeho vozidla už v jazdnom pruhu v smere na Nižný Hrabovec svojou ľavou časťou vozidla a na obrázku č. 1 je odfotené motorové vozidlo VW Golf, kde má poškodenú svoju ľavú stranu. Taktiež v skutku je uvedené, že „pri vchádzaní na hlavnú cestu neskoro spozoroval a nedal prednosť v jazde osobnému motorovému vozidlu zn. VW Golf Variant“, ktoré skutočnosti sa taktiež nezakladajú na pravde na základe dokazovania na hlavnom pojednávaní, pretože na základe znaleckého posúdenia vošiel plynule na hlavnú cestu, nešlo žiadne vozidlo a k zrážke došlo až v jazdnom pruhu pri jeho zaraďovaní doľava na Nižný Hrabovec a doňho narazilo vozidlo, ktoré išlo celým svojím objemom v protismere. Okrem toho bol odsúdený, že mal porušiť dôležitú povinnosť uloženú v zákone, ale vo výroku rozsudku sa neuvádza, akú dôležitú povinnosť mal porušiť a v ktorom zákone sa to uvádza.

V odôvodnení rozsudku sú uvedené jednotlivé výsluchy poškodených a svedkov. Z pohľadu obhajoby poukazuje na výsluch poškodeného I. J., svedka J. A. a svedka T. L., ktorí vypovedali na hlavnom pojednávaní po zložení prísahy a ich výsluchy hodnotí ako nedôveryhodné. O nedôveryhodnosti výsluchov poškodeného I. J., svedka J. A. a svedka T. L. hovorí preto, lebo ich výpovede boli vyvrátené samotným znalcom v znaleckom posudku a pri jeho výsluchu, na čo poukazoval aj jeho obhajca v záverečnej reči, ale súd sa tým nezaoberal. Súd to len v krátkosti spomenul v odôvodnení rozsudku na strane 26, kde uviedol, že tieto osoby popísali, ako vnímali prednehodový dej a kolíznú situáciu. Ale súd sa vôbec nezaoberal dôveryhodnosťou ich výpovedí, ktoré boli vyvrátené znalcom.

Z výpovedí menovaných poškodeného a svedkov, ktoré boli vyvrátené znalcom, jednoznačne vyplývajú ďalšie pochybenia v jeho prospech.

Svedok - poškodený I. J. a svedok J. A. na hlavnom pojednávaní zhodne uviedli, že išli rýchlosťou 85 - 90 km/h, nebrzdili, 10-15 metrov pred zrážkou zmenili smer jazdy a k zrážke došlo pri stredovej čiare, pričom vozidlo obžalovaného sa pohlo asi meter a potom zastavilo a opäť sa pohlo. Znalec pritom uviedol, že poškodený I. J. mal prednázovú rýchlosť 122 km/h, nárazovú rýchlosť 97 km/h, stopa č. 4 je brzdná stopa, to znamená, že poškodený I. J. pred nárazom brzdil (pričom vo svojej výpovedi uviedol, že brzdilo za ním vozidlo, ktoré riadil svedok L.) a túto variantu znalec jednoznačne vylúčil. Znalec tiež vylúčil, aby 10 - 15 metrov pred zrážkou došlo k zmene smeru jazdy poškodeného, potvrdil, že k zrážke došlo jednoznačne v ľavom jazdnom pruhu v smere jazdy poškodeného t.j. v protismere jeho jazdy, a to, že sa vozidlo nepohlo, potvrdzujú poškodené osoby, ktoré boli v jeho vozidle. Spomenul výpoveď svedka T. L., ktorý okrem iného uviedol, že sa pohol a zastavil svoje vozidlo v polovici jazdného pruhu, v ktorom išiel on a potom som sa opäť pohol. Je toho názoru, že všetky tri výpovede sú nedôveryhodné a ich hodnotenie samostatne, resp. v celku sú v jeho prospech, nakoľko sú z pohľadu obhajoby nedôveryhodné a súd sa týmto vôbec nezaoberal.

Základným dôkazom pri dopravných nehodách je znalecké dokazovanie. Znalec V. U. C. vypracoval znalecký posudok, dodatok k znaleckému posudku a bol vypočítaný a toto dokazovanie je jednoznačne v jeho prospech a to preto, že znalec na otázky prokurátorky uviedol, že: vozidlo Fiat Ducato bolo celým svojím objemom v protismernom jazdnom pruhu, to znamená v pravom jazdnom pruhu na obec Nižný Hrabovec, kde došlo k zrážke s vozidlom MV VW Golf (svedok J. a svedok A. uviedli na hlavnom pojednávaní, že k zrážke došlo pri stredovej čiare). Ak by bol išiel vodič svedok J. povolenou rýchlosťou, nemusel robiť žiaden vyhábací manéver a nedošlo by k zrážke. Znalec tiež uviedol, že na mieste dopravnej nehody bola stopa č. 4 - šmyková stopa, ktorá vedie až po miesto zrážky, čo dokazuje, že vodič motorového vozidla brzdil (pri svojom výsluchu vodič - J. uviedol, že nebrzdil). Znalec tvrdenie vodiča J., že asi 10 až 15 metrov zmenil smer jazdy pred zrážkou, posúdil, že to nie je možné, nakoľko nárazová rýchlosť bola 97 km/h. S poukazom na nárazovú rýchlosť 97 km/h a brzdnú stopu, ktorá bola 20 metrov, posúdil prednázovú rýchlosť na 122 km/h. V ďalšom poukázal na vyjadrenie znalca, že sa pridrižiava záveru svojho znaleckého posudku, že z technického hľadiska zapríčinil dopravnú nehodu vodič vozidla VW Golf, že za tým si stojí. Aj v doplnenom znaleckom posudku znalec uviedol skutočnosť, že ak by vodič motorového vozidla VW Golf išiel povolenou rýchlosťou, tak by k zrážke nedošlo. Uviedol že asi 55 metrov pred hranicou križovatky je povolená rýchlosť 90 km/h, to znamená, že vodič motorového vozidla prechádzal okolo VBM rýchlosťou 122 km, kde je povolená rýchlosť 70 km/h.

V odôvodnení rozsudku na strane 26 posledný odstavec a na strane 27 sám súd konštatuje pochybnosti na uplatnenie zásady in dubio pro reo, keď uvádza, že „je pravda, že vodič vozidla Golf sa pohyboval rýchlosťou 122,69 km/h, je pravda, že znalec určil aj možnosť zabránenia vzniku dopravnej nehody, pokiaľ sa týka aj zo strany motorového vozidla VW Golf.

Súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že pri hodnotení dôkazov, kto nesie vinu na dopravnej nehode či vodič motorového vozidla, ktoré nedalo prednosť, alebo vodič, ktorý išiel nepovolenou rýchlosťou. Tu dospel súd k názoru, že vinníkom dopravnej nehody je on, lebo nedal prednosť v jazde. K tomuto uviedol,

že počas celého trestného konania tvrdil, že žiadne vozidlo nevidel prichádzať z jeho ľavej strany a preto vošiel na hlavnú cestu, ale zároveň poznamenal, že aj keby videl nejaké vozidlo vychádzať zo zákruty, tak by aj tak vošiel na hlavnú cestu a by sa zaradil v smere na Nižný Hrabovec, lebo by bol presvedčený, že ide povolenou rýchlosťou a bez problémov by prešiel jazdný pruh a by sa zaradil do jazdného pruhu v smere na Nižný Hrabovec. Ako uviedol na hlavnom pojednávaní, uvedenou križovatkou jazdil každý deň. Je potvrdené znaleckým posudkom, že k dopravnej nehode došlo v smere do Nižného Hrabovca, t.j. vodič motorového vozidla VW Golf prešiel do protismeru a to v dôsledku veľkej rýchlosti a on zapríčinil dopravnú nehodu. Tak ako bolo začaté trestné stíhanie vo veci podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku, kde sa uvádza vo výroku uznesenia, že vodič motorového vozidla Golf Variant prešiel do protismeru z nezistených príčin a spôsobil nehodu.

Súd v každej trestnej veci vo všeobecnosti je povinný postupovať tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Je potrebné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace tak proti obžalovanému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech, aby bolo možné vyniesť spravodlivé rozhodnutie. Pokiaľ ostanú po vykonaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov v akomkoľvek smere pochybnosti o vine obžalovaného a tieto pochybnosti sa týkajú skutkových zistení, musí rozhodnutie súdu vyznieť v prospech obžalovaného v súvislosti so zásadou *in dubio pro reo* (NS SR 6To 5/2015).

Najvyšší súd konštatuje v rozhodnutí 6To 18/2018 že nie je povinnosťou obžalovaného dokazovať svoju nevinu, pretože zásada prezumpcie nevinu vyžaduje, aby to bol štát, kto nesie v trestnom konaní dôkazné bremeno. Preto je nevyhnutné, aby jeho vina bola bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. V prípade existencie akýchkoľvek rozumných pochybností o tom, či sa obžalovaný žalovaného skutku dopustil, je potrebné tieto pochybnosti vykladať v jeho prospech a nie naopak. V tejto súvislosti považuje za potrebné opätovne uviesť, že nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie vo veci je náležité zistenie skutkového stavu v súlade s § 2 ods. 10 Tr. por. Zásada náležitého zistenia skutkového stavu veci vyžaduje nielen zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, ale aj objasňovanie okolností a vykonávanie dôkazov svedčiacich proti obžalovanému a okolností a dôkazov svedčiacich v prospech obžalovaného. Každá okolnosť dôležitá pre rozhodnutie vo veci musí byť v súlade s uvedenou zásadou spoľahlivo preukázaná tak, aby nemohla vzbudzovať žiadnu pochybnosť.

Podstatou princípu *in dubio pro reo* je, že pokiaľ pretrvávajú po vykonaní dokazovania dôvodne pochybnosti o existencii relevantných skutkových okolností (napr. vo vzťahu ku skutku alebo zavinenie), ktoré nemožno odstrániť ani vykonaním ďalších dôkazov, súd je povinný rozhodnúť v prospech obvineného (nález sp. zn. III. ÚS 1624/09). S poukazom na uvedené skutočnosti sa v trestnom konaní vyžaduje, aby súdy dosiahli ten najvyšší možný stupeň istoty pri vyhlásení odsudzujúceho rozsudku. Akékoľvek pochybenia v prospech obžalovaného, ktoré nastali v trestnom konaní a sú v prospech obžalovaného by mali viesť k oslobodzujúcemu rozsudku.

Európsky súd pre ľudské práva tieto skutočnosti zhrnul slovami, že zásada prezumpcie nevinu a z nej plynúca zásada *in dubio pro reo* vyžadujú, aby sudcovia nevychádzali z predom získaného presvedčenia, že obžalovaný spáchal žalovaný skutok, ale aby dôkazné bremeno spočívalo na obžalobe a aby prípadne pochybnosti boli využité v prospech obžalovaného (rozsudok ESLP vo veci Lavents proti Litve zo dňa 28.11.2002 č. 58442/10). Pokiaľ súd nekoná na základe týchto požiadaviek, poruší právo obžalovaného podľa článku 6 ods. 2 Zmluvy.

Zásada prezumpcie nevinu je vyjadrená v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, v zmysle ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. V zmysle tejto zásady možno konštatovať, že každý občan je bez viny, bezúhonný, pokiaľ nebude dokázaný opak. Zo zásady prezumpcie nevinu vyplýva procesné pravidlo „*in dubio pro reo*“ v pochybnostiach v prospech obvineného. Vo svojom dôsledku prezumpcia nevinu znamená, že nedokázaná vina má ten istý význam ako dokázaná nevina. Táto skutočnosť je zrejma pri dôvodoch oslobodzujúceho rozsudku v zmysle § 285 písm. a) a c) Tr. poriadku, podľa ktorého súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný alebo nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Podľa týchto ustanovení postačuje, aby nebolo dokázané, že sa skutok stal, a že ho spáchal obžalovaný a súd musí obžalovaného oslobodiť spod obžaloby. Samotný obvinený nie je povinný preukazovať svoju nevinu. Postačuje, ak obžaloba nie je schopná uniesť dôkazné bremeno a nepodarí sa vinu obvinenému preukázať v súdnom konaní bez dôvodných pochybností.

Spôsob, miera a rozsah dodržiavania prezumpcie nevinu v priebehu každého štádia trestného konania je výrazným atribútom charakteru trestného konania, rozsahu občianskych práv a slobôd v ňom i postavenia občana vôbec. Účelom zásady prezumpcie nevinu je nielen ochrana obvineného, ale je

jedným z prostriedkov zákonnosti a spravodlivosti trestného konania ako zábrana neodôvodnenej tvrdosti v postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdov, unáhleného a nedostatočne podloženého rozhodovania o meritórnom rozhodnutí, o vine a treste.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vydal vlastný rozsudok, ktorým by ho oslobodil spod obžaloby na základe zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného).

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania obžalovaným ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by zakladali dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

Po prieskume postupu konajúceho súdu na hlavnom pojednávaní je potrebné konštatovať, že tento je v súlade s procesným predpisom. Konajúci súd umožnil obžalovanému vyjadriť sa ku skutku kladenému mu obžalobou za vinu, obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa aj k vykonaným dôkazom a mal možnosť navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov, ktoré by podporili jeho obhajobu, pričom v rámci záverečnej reči a posledného slova mu bolo umožnené predložiť argumentáciu o jeho nevine a to aj prostredníctvom jeho obhajcu. Tieto zistenia nepreukazujú porušenie práva na obhajobu v rámci procesného postupu.

Konajúci súd vykonal dokazovanie podľa pravidiel stanovených procesným predpisom, pritom v rámci výsluchov poškodených, svedkov a znalca umožnil klásť otázky všetkým procesným stranám zúčastneným na úkone súdu, preto o takto vykonané dôkazy mohol konajúci súd opierať svoje skutkové zistenia.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku plynie podrobný obsah vykonaného dokazovania, z ktorého konajúci súd po jeho vyhodnotení vyvodil podstatné závery o priebehu skutkového deja. Z procesu dokazovania uzavrel, že obžalovaný ako vodič motorového vozidla Fiat Ducato vychádzajúci z vedľajšej cesty na hlavnú cestu mohol vidieť motorové vozidlo VW Golf pohybujúce sa po hlavnej ceste od oplotenia firmy Bukóza v čase, keď vchádzal na hlavnú cestu, a vo výhľade mu nič nebránilo na vzdialenosť cca 116-117 m, t. j. v čase, keď VW Golf vyšiel spoza oplotenia Bukózy. Vodič vozidla VW Golf sa v tom čase pohyboval rýchlosťou 122,69 km/hod., teda rýchlosťou vyššou, ako bola povolená v danom úseku (90 km/hod.). Na tieto podstatné okolnosti poukázal aj pri právnom závere o nesplnení si povinnosti obžalovaným dať prednosť vozidlu VW Golf, pretože obžalovaný mal dostatočný časový rozsah aj dráhový limit od času, kedy mohol prvýkrát zbadieť po hlavnej ceste prichádzajúce motorové vozidlo VW Golf a preto bol povinný mu dať prednosť.

Obžalovaný namietal, že mal neskoro spozorovať a nedal tak prednosť v jazde osobnému motorovému vozidlu zn. VW Golf prichádzajúcemu po hlavnej ceste, ktorá okolnosť je spochybnená vyjadrením znalca, ktorý uviedol, že vošiel plynule na hlavnú cestu, kde nešlo žiadne vozidlo a k zrážke došlo v jazdnom pruhu pri jeho zaraďovaní doľava a doňho narazilo vozidlo, ktoré išlo celým svojím objemom v protismere.

Skutková okolnosť, že obžalovaný s motorovým vozidlom zn. Fiat Ducato, ktoré viedol, vychádzal z vedľajšej cesty na hlavnú cestu vľavo na obec Nižný Hrabovec, nie je sporná a spornou nie je ani jazda motorového vozidla zn. VW Golf po hlavnej ceste v smere od obce Nižný Hrabovec na Vranov nad Topľou, na ktorú odbočoval obžalovaný s motorovým vozidlom zn. Fiat Ducato. Faktom je tiež to, že obžalovaný ako vodič vychádzajúci z vedľajšej cesty na križovatku mal povinnosť dať prednosť všetkým idúcim vozidlám po hlavnej ceste vzhľadom na osadenú značku upravujúcu prednosť v jazde P1 podľa § 20 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z.. Nedanie prednosti v jazde sa považuje za porušenie dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona, keďže nesplnenie si tejto povinnosti vedie takmer vždy ku kolízii, resp. stretu motorových vozidiel, pri ktorých dochádza k spôsobeniu ujmy na zdraví, resp. na živote iných osôb.

Konajúci súd svoj záver, že obžalovaný nedal prednosť so svojím motorovým vozidlom pri odbočovaní vľavo z vedľajšej cesty vozidlu zn. VW Golf jazdiacemu po hlavnej ceste, vyvodil zo znaleckého

posúdenia, že obžalovaný mohol prvýkrát zbadat' motorové vozidlo zn. VW Golf vo vzdialenosti 116-117 m, vo výhlade naň mu nič nebránilo a preto bol povinný dať prednosť tomuto vozidlu.

S touto úvahou konajúceho súdu sa odvolací súd stotožnil, keďže obžalovaný sa so svojím motorovým vozidlom nachádzal na vedľajšej ceste a mal reálnu možnosť vidieť, že z ľavej strany sa po hlavnej ceste pohybuje motorové vozidlo, ktorému má dať prednosť. Zo znaleckého posudku z odboru dopravy a z výsluchu znalca V. U. C. vyplýva, že v čase 3,52 s pred zrážkou vo vzdialenosti 116,85 m sa VW Golf pohyboval rýchlosťou 122,69 km/hod. a v tom čase motorové vozidlo Fiat Ducato stálo v križovatke, vo vzdialenosti 9,01 m pred miestom zrážky. Motorové vozidlo Fiat Ducato vchádzalo na hlavnú cestu v čase 2,45 s pred zrážkou, v tom čase sa motorové vozidlo VW Golf nachádzalo vo vzdialenosti 80 m od miesta zrážky. Z tohto priebehu prednehodového deja možno vyvodit', že obžalovaný ako vodič s povinnosťou dať prednosť v jazde vozidlám pohybujúcim sa po hlavnej ceste mal časový priestor vnímať, že mu z ľavej strany prichádza motorové vozidlo VW Golf. Medzi možnosťou prvýkrát spozorovať vozidlo VW Golf obžalovaným a vchádzaním obžalovaného na hlavnú cestu s motorovým vozidlom Fiat Ducato uplynul čas 1,07 s, čo napovedá tomu, že obžalovaný zrejme pred vchádzaním na hlavnú cestu skontroloval smer sprava (na Vranov nad Topľou) a nie zľava (smer na Nižný Hrabovec), odkiaľ prichádzalo motorové vozidlo VW Golf a kam odbočoval. Z uvedeného dôvodu oneskorene spozoroval prichádzajúce motorové vozidlo VW Golf, to však už vykonával odbočovací manéver. Skutočnosť, že obžalovaný s motorovým vozidlom Fiat Ducato vychádzal na hlavnú cestu plynule, nemá vplyv na posúdenie povinnosti dať prednosť v jazde, podstatným pre posúdenie porušenia povinností je vyhodnotenie dopravnej situácie v tom smere, či obžalovaný si túto povinnosť mohol splniť.

V ďalšom obžalovaný namietal, že k stretu oboch vozidiel došlo v jeho jazdnom pruhu, t. j. že vodič motorového vozidla VW Golf pohybujúceho sa po hlavnej ceste prešiel do protismeru. Ani táto okolnosť nemá podstatný vplyv na vyslovené závery konajúceho súdu o tom, že obžalovaný si nesplnil svoju povinnosť dať prednosť v jazde. Znalec V. C. posúdil z technického hľadiska možnosti vodiča motorového vozidla VW Golf zabrániť zrážke s motorovým vozidlom Fiat Ducato, ktoré viedol obžalovaný, vyhýbacím manévrom vľavo, čo hodnotí ako správnu reakciu vzhľadom na rýchlosť vozidla VW Golf, pretože vodič tohto motorového vozidla nemohol so zreteľom na rýchlosť, ktorou jazdil, zastaviť do miesta zrážky.

Odvolací súd však uznal námietku obžalovaného spočívajúcu v nesprávnom skutkovom tvrdení, že motorové vozidlo zn. VW Golf pravou prednou časťou narazilo do ľavej bočnej časti motorového vozidla zn. Fiat. Z obsahu predloženého spisového materiálu, predovšetkým z obhliadky miesta činu, pri ktorej bolo zadokumentované aj poškodenie oboch vozidiel, či zo znaleckého posudku z odboru dopravy plynie, že motorové vozidlo VW Golf narazilo do motorového vozidla zn. Fiat Ducato svojou ľavou prednou časťou. Vo vzťahu k tejto namietanej okolnosti odvolací súd vykonal dokazovanie na verejnom zasadnutí, aby ju svojím rozhodnutím mohol napraviť.

Z ďalšej odvolacej námietky obžalovaného vyplýva, že konajúci súd sa nezaoberal dôveryhodnosťou výpovedí poškodených I. J. ml. a S. A. a svedka T. L. ohľadne rýchlosti, ktorou sa pohyboval vodič I. J. ml. so svojím motorovým vozidlom, hoci on ich hodnotil v rámci obhajoby ako nedôveryhodné, ktoré boli vyvrátené znaleckým posúdením. V tomto smere je potrebné dať do pozornosti odôvodnenie napadnutého rozsudku, z ktorého je zrejmé, že konajúci súd pri posúdení dopravnej situácie vychádzal z rýchlosti motorového vozidla zn. VW Golf určenej znalcom. Z tohto hodnotiaceho postupu súdu možno vyvodit', že súd svedkom ohľadne rýchlosti 85 - 90 km/hod., ktorou sa malo pohybovať motorové vozidlo zn. VW Golf, neuveril. Obdobný hodnotiaci postup je aj vo vzťahu k okolnosti brzdenia vodičom - svedkom I. J. B., keď konajúci súd vychádzal z nárazovej rýchlosti 97 km/hod., čo svedčí o brzdení svedkom I. J. B., a objektivizujú to brzdné stopy zadokumentované pri obhliadke miesta dopravnej nehody. Túto uplatňovanú námietku tak považoval odvolací súd za neopodstatnenú.

Ak obžalovaný považuje znalecký posudok za jeden zo základných dôkazov pri dopravných nehodách, odvolací súd k tomu poznamenáva, že znalecký posudok je iba jeden z dôkazov, na ktorý súd prihliada pri hodnotení dokazovania, tento nemá prioritu medzi dôkazmi, aj keď podáva odborný pohľad na priebeh nehodového deja, a hodnotí sa nielen jednotlivito, ale aj vo vzájomných súvislostiach s ostatnými dôkazmi. Aj znalecký posudok totiž môže obsahovať nejasnosti alebo nepresnosti, ktoré sa konfrontujú so zisteniami z iných dôkazov preukazujúcich skutočnosť rozhodnú pre posúdenie priebehu nehodového deja. Preto závery v ňom uvedené sa majú opierať o obsah dôkazov zadokumentovaných v spise.

V nadväznosti na uvedené je potom nutné uviesť, že vybrané odpovede znalca na hlavnom pojednávaní obžalovaným v odvolaní nemožno hodnotiť oddelene, ale vo vzájomných súvislostiach s inými odpoveďami a závermi znalca a tiež aj s inými zisteniami plynúcimi z procesu dokazovania. K námietke odvolateľa založenej na vyjadrení znalca, ktorý mal na hlavnom pojednávaní na otázku, či sa pridržiava svojho znaleckého posudku, že z technického hľadiska zapríčinil dopravnú nehodu vodič vozidla VW Golf, uviesť, že za tým si stojí, odvolací súd poznamenáva, že odvolateľ manipuluje s vyjadrením znalca, pretože znalec sa síce vyjadril že si za tým, ako to uviedol v znaleckom posudku, stojí, avšak zodpovedal tak otázku obhajcu či sa pridržiava záverov ZP, že z technického hľadiska zapríčinil dopravnú nehodu aj vodič motorového vozidla VW Golf. Použitie gramatického výrazu „aj“ v kontexte otázky obhajcu vyjadruje zlučovacý vzťah, to znamená, že okrem vodiča VW Golf zapríčinil dopravnú nehodu z technického hľadiska aj iný vodič.

Je potrebné si uvedomiť, že pri trestných činoch ublíženia na zdraví spáchaných v súvislosti s dopravnou nehodou je každý následok spravidla výsledkom viacerých príčin. Ak je následok výsledkom viacerých príčin, potom príčinou následku je každé konanie, bez ktorého by následok nebol nastal. Určitá činnosť, okolnosť a podobne nestráca svoj charakter príčiny len preto, že okrem nej viedli k následku aj iné príčiny, okolnosti a podobne. Každé konanie, bez ktorého by následok nebol nastal, nie je však rovnako dôležitou príčinou následku. Príčinná súvislosť medzi konaním páchatel'a a následkom nie je prerušená ani vtedy, ak pristúpi ku konaniu páchatel'a iná okolnosť spolupôsobiaci na vznik následku, ovšem len pokiaľ zostáva konanie páchatel'a takou skutočnosťou, bez ktorej by k následku nebolo došlo (R 37/1975) Konanie páchatel'a má preto povahu príčiny u za predpokladu, že by okrem neho viedlo k následku i konanie inej osoby. Keďže dôležitosť každého konania pôsobiaceho na vznik následku môže byť rôzna (zásada gradácie príčinnej súvislosti), je dôležité, aby konkrétne konanie páchatel'a bolo pre spôsobenie následku príčinou dostatočne významnou (NS ČR 3Tdo 1615/2005).

Z pohľadu uvedeného odvolací súd konštatuje, že okrem zistení, na ktoré poukázal odvolateľ, je potrebné prihliadať aj na ďalšie zistenia. Medzi nimi je to napr. okolnosť, že obžalovaný sa vozidlom pohol 2,4 s pred zrážkou oboch vozidiel, kedy motorové vozidlo sa nachádzalo vo vzdialenosti cca 82 m pred miestom zrážky a teda obžalovaný ho v tej dobe už musel registrovať. Jeho rýchlosť sa pohybovala okolo 2 m/s, o čom obžalovaný musel vedieť, že k extrémnemu zrýchleniu vozidla, ktoré viedol, dôjsť nemôže.

Uvedené sa viaže na zásadu tzv. obmedzenej dôvery v doprave, ktorá je založená na tom, že vodič motorového vozidla sa môže spoliehať na dodržiavanie dopravných predpisov ostatnými účastníkmi premávky na pozemných komunikáciách, ak z konkrétnej situácie nevyplýva opak, čo znamená, že vodič je povinný posúdiť konkrétnu dopravnú situáciu, ktorú vníma v danom momente svojimi zmyslami (poveternostné podmienky, správanie sa iných účastníkov v cestnej premávke a pod.).

Súdna prax ustálila, že pri zodpovedaní otázky v prípade, ak pri vzniku dopravnej nehody spolupôsobili viaceré príčiny porušením pravidiel tak zo strany obžalovaného ako aj poškodeného, je potrebné hodnotiť osobitne každú príčinu z hľadiska jej významu pre vznik následku a určiť jej dôležitosť pre spôsobený následok (primerane 3Tz 5/1971, primerane 2Tz/6/2006).

Porušenie povinnosti dať prednosť v jazde patrí k zásadným povinnostiam, pretože toto porušenie už samo osebe vedie k bezprostrednému a reálnemu nebezpečenstvu stretu vozidiel. Ak totiž vodič nedá inému prednosť v jazde, vždy to vedie ku kolíznej situácii, pretože smer jazdy oboch vozidiel sa pretne. Na rozdiel od porušenia povinnosti dať prednosť v jazde porušenie povinnosti dodržať zákonom stanovený limit rýchlosti sám o sebe nevyvoláva nebezpečenstvo stretu s iným vozidlom, preto toto porušenie má pri posudzovaní príčin dopravných nehôd obmedzený význam, samozrejme v závislosti od prekročenia limitu rýchlosti a ďalších okolností v dopravnej situácii, či iných majúcich vplyv na jazdu (poveternostné podmienky). Vo všeobecnosti je teda možné konštatovať, že porušenie povinnosti dať prednosť v jazde je povinnosťou z hľadiska jej opodstatnenosti dôležitejšou, než povinnosť dodržať maximálnu dovolenú rýchlosť. Tomu napokon zodpovedá aj zákonné vymedzenie porušenia pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom uvedeným v § 137 ods. 2 písm. h) zákona o cestnej premávke.

Podľa § 20 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z. z. (účinnom v čase spáchania skutku) vodič ktorý prichádza do križovatky po vedľajšej ceste označenej dopravnou značkou „Daj prednosť v jazde“ alebo „Stoj, daj prednosť v jazde“, je povinný dať prednosť v jazde vozidlám a ostatným účastníkom cestnej premávky

prichádzajúcim po hlavnej ceste okrem chodcov, ktorí neprechádzajú cez križovatku v organizovanom útvare.

Podľa § 2 ods. 2 písm. b) zák. č. 8/2009 Z. z. na účely tohto zákona sa rozumie dať prednosť v jazde povinnosť účastníka cestnej premávky počínať si tak, aby ten, kto má prednosť v jazde, nemusel náhle zmeniť smer alebo rýchlosť jazdy.

Pri hodnotení významu porušenia povinností obžalovaným a poškodeným sa odvolací súd stotožnil s postupom konajúceho súdu, ktorý pri určení zavinenia dopravnej nehody vychádzal zo zistenia, že obžalovaný mal možnosť vidieť prichádzajúce motorové vozidlo po hlavnej ceste vo vzdialenosti 116-117 m a teda mal možnosť vyhodnotiť, či svoju povinnosť dať prednosť v jazde vozidlám prichádzajúcim po hlavnej ceste môže dodržať. Aj keď z výpovede obžalovaného a svedkýň plynie, že obžalovaný si kontroloval, či sa po hlavnej ceste nepohybujú motorové vozidlá, aby im dal prednosť, z časovej relácie vychádzania s motorovým vozidlom Fiat Ducato na hlavnú cestu ustálenej znalcom z odboru dopravy možno usúdiť, čo už bolo spomenuté vyššie, že s motorovým vozidlom z vedľajšej cesty vychádzal v čase, kedy prichádzajúce motorové vozidlo zn. VW Golf bolo od miesta zrážky 80 m a teda jeho vodič nemohol ani plným brzdením do miesta zrážky zastaviť, musel meniť náhle smer a rýchlosť jazdy, čo aj tak nepostačovalo na zabránenie dopravnej nehody. Týmto konaním obžalovaný si nesplnil svoju povinnosť dať prednosť v jazde.

V skutku, z ktorého bol obžalovaný uznaný vinným je uvedené porušenie jeho povinnosti slovne okolnosťou „nedal prednosť v jazde“, čo postačuje na vymedzenie skutku s uvedením kvalifikačného zákonného znaku „porušenie dôležitej povinnosti“. Je potrebné si uvedomiť, že zákonné znenie povinností nie je skutkovou okolnosťou, tou je konanie páchatel'a, preto sa popisuje v skutku spôsobom zahŕňajúcim znaky trestného činu.

Ak aj poškodený nedodržel rýchlostný limit, toto porušenie rýchlosti nie je extrémnym, keďže rýchlosť prekročil do 36,3 % maximálnej dovolenej rýchlosti, pritom išlo o cestu mimo obce. Odvolací súd nebagatelizuje porušenie povinností poškodeným, ale tým len poukazuje na to, že nedodržanie rýchlosti o preukázané percentuálne zvýšenie sa hodnotí z hľadiska hustoty dopravy a prítomných možných rizikových faktorov (napr. chodci) prísnejšie v obci než mimo obce. Odhliadnuc od tohto kritéria, nedodržanie rýchlostného limitu, ktoré porušenie sa považuje za menej závažné porušenie, nemalo zásadný vplyv na vznik dopravnej nehody. Zásadným porušením povinnosti je nedanie prednosti v jazde za súčasného porušenia ďalších povinností sledovať situáciu v cestnej premávke a dbať na zvýšenú opatrnosť pri vychádzaní z vedľajšej cesty na hlavnú cestu. Aj keď sa na tejto dopravnej nehode spolupodieľal i poškodený, rozsah porušenia jeho povinností nie je tak významný, aby to znižovalo závažnosť porušenia povinností obžalovaným dať prednosť v jazde. Nedbanlivostné zavinenie teda spočíva v tom, že obžalovaný mal a mohol vidieť poškodeného a v konkrétnych podmienkach dopravnej situácie reálne mohol dať prednosť v jazde poškodenému. Ak obžalovaný spôsobil svojím konaním stret motorových vozidiel s následkom spôsobenia zranení viacerým osobám, okrem iného aj ťažkú ujmu na zdraví, konal tak v nevedomej nedbanlivosti v zmysle § 16 písm. b) Tr. zákona.

Ani odvolací súd neuplatnil zásadu „in dubio pro reo - v pochybnostiach v prospech obžalovaného“, ktorá vychádza z princípu prezumpcie nevinu a ten vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie dôkazné bremeno za dokázanie viny, preto obžalovaný nie je povinný dokazovať svoju nevinu. Vyslovenie viny zo spáchania trestného činu môže oprieť súd o proces dokazovania, výsledky ktorého bez rozumných pochybností preukazujú, že dokazovaný skutok sa stal, spáchal ho obžalovaný a skutkové okolnosti zahŕňajú všetky znaky toho ktorého trestného činu. Iba ak existujú dôvodné pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti, ktorá je rozhodnou pre uznanie viny (vo vzťahu k priebehu skutkového deja, zavinenia či osoby páchatel'a), a tieto pochybnosti nie je možné odstrániť ani doplnením ďalšieho dokazovania, vyvstáva potreba aplikovať zásadu in dubio pro reo. Pokiaľ však spochybňovanú skutkovú okolnosť významnú pre rozhodnutie možno objasniť napr. výsluchom svedkov, či znalca, resp. iným znaleckým posudkom, nie je použitie uvedenej zásady opodstatnené. Ako to vyplýva z vyššie rozvedených zistení a z nich vyodených právnych úvah, pochybnosti o skutkovej okolnosti nedania prednosti v jazde neboli takého charakteru, ako si to vyžaduje zásada in dubio pro reo.

Konajúci súd konanie obžalovaného po právnej stránke posúdil ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zákona, keďže svojím konaním spôsobil inému z nedbanlivosti ťažkú ujmu na

zdraví závažnejším spôsobom konania. Ak konajúci súd prekvalifikoval konanie obžalovaného z prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 4 Tr. zákona, ktorý zahrňuje v sebe následok vydania viacerých osôb do nebezpečenstva smrti, či nebezpečenstva ťažkej ujmy na zdraví, mal pri zmene právneho posúdenia skutku aplikovať aj kvalifikačný moment stanovený v § 138 písm. j) Tr. zákona na viacerých osobách, čo zodpovedá závažnejšiemu spôsobu konania § 157 ods. 2 písm. b) Tr. zákona. Odvolací súd túto chybu konajúceho súdu nemohol napraviť, hoci vo veci rozhodol sám, pretože by sa zhoršilo postavenie obžalovaného, ak by jeho konanie bolo posúdené i ďalším prísnejším kvalifikačným momentom. Odvolanie podával iba obžalovaný vo svoj prospech a uvedenému postupu bránila zásada uvedená v § 322 ods. 3 Tr. poriadku.

Prokurátorom bol skutok v obžalobe posudzovaný ako prečin všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, 4 Tr. zákona, ktorá právna kvalifikácia bola konajúcim súdom zmenená. Aj keď prokurátor nepodal odvolanie proti výroku o vine, odvolací súd preto v stručnosti len konštatuje, že sa stotožnil s argumentáciou predloženou konajúcim súdom v odôvodnení napadnutého rozsudku. Nad rámec tejto argumentácie odvolací súd uvádza, že samotné porušenie dôležitej povinnosti obžalovaným, ktoré spočívalo v nedaní prednosti v jazde na bežnej komunikácii, za situácie, kedy aj druhý účastník dopravnej nehody mal podiel na príčine vzniku dopravnej nehody, nezodpovedá svojou závažnosťou zákonným znakom objektívnej stránky uvedenej v § 284 ods. 1 Tr. zákona, na ktorú základná skutková podstata § 285 ods. 1 Tr. zákona odkazuje. Za všeobecné nebezpečenstvo podľa § 285 ods. 1 Tr. zákona totiž možno považovať len takú situáciu, ktorá svojou povahou, rozsahom a intenzitou ohrozenia sa rovná nebezpečenstvu požiaru, povodne, výbuchu, a teda ľuďom hrozí bezprostredné nebezpečenstvo smrti, ťažkej ujmy na zdraví, alebo škody veľkého rozsahu na cudzom majetku. Dopravná situácia, za ktorej došlo k stretu motorových vozidiel, neumožňuje vyvodiť záver o vysoko závažnom konaní obžalovaného rovnajúcim sa nebezpečenstvu vymedzenom ako všeobecné ohrozenie.

Následne odvolací súd posudzoval, či uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 36 mesiacov za súčasného uloženia trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na 36 mesiacov, je trestom primeraným, zohľadňujúcim všetky okolnosti prípadu i osobu obžalovaného a možnosti jeho nápravy.

Konajúci súd pri ukladaní trestu prihliadal na jednu priťažujúcu okolnosť a to, že obžalovaný spáchal dva prečiny, čo zakladá použitie § 37 písm. h) Tr. zákona. Pri aplikácii § 38 ods. 4 Tr. zákona, na základe ktorého sa zvyšuje dolná hranica trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu hornej a dolnej hranice trestnej sadzby, čo činí zvýšenie dolnej hranice o 16 mesiacov, t. j. na 2 roky 4 mesiace, konajúci súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, t. j. na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby. Výkon tohto trestu podmiennečne odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a určil mu skúšobnú dobu na 36 mesiacov. Trest zákazu činnosti bol uložený v trvaní 36 mesiacov z dôvodu, že obžalovaný sa dopustil skutku v súvislosti s vedením motorového vozidla.

Odvolací súd sa s takto uloženým trestom nestotožnil, pretože nezodpovedal zákonu, keďže obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere prevyšujúcej 2 roky (28 mesiacov) a výkon tohto trestu mal byť obžalovanému podmiennečne odložený podľa iného zákonného ustanovenia § 51 ods. 1 Tr. zákona za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním, keďže vzal do úvahy, že podmienky ustanovené v § 49 ods. 1 Tr. zákona boli splnené. Nejde o páchatel'a, ktorý by bol zvlášť narušený, hoci následky jeho činu nie sú nezanedbateľné, keďže viacerým osobám bola spôsobená ťažká ujma na zdraví a ľahká ujma na zdraví. Okrem toho odvolací súd výmery uložených trestov, ktorých druh vyhodnotil ako súladný s účelom vymedzeným v § 34 ods. 1 Tr. zákona, považoval za neprimerané aj napriek tomu, že viacerým osobám bolo spôsobená ťažká ujma na zdraví.

Zo zásad o ukladaní trestu stanovených v § 34 ods. 4 Tr. zákona plynie, že pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Zo spôsobu spáchania činu vyplýva nedbanlivostné zavinenie, pričom jeho miera je znížená spolupôsobením poškodeného I. J. B., ktorý tak isto porušil predpisy na úseku cestnej premávky v rozsahu, že nimi spoluzavinil vznik dopravnej nehody. Táto okolnosť mala vplyv na ukladanie trestu obžalovaného, hoci došlo k spôsobeniu následku na zdraví viacerým osobám a to aj vážnejšieho charakteru. Okrem toho odvolací súd vzal na zreteľ, že obžalovaný doposiaľ súdne trestaný nebol, a aj keď má v evidenčnej karte vodiča 5 záznamov, ide o záznamy staršieho charakteru (2015, 2016,

2017, 2018), preto na nich neprihliadal, čo umožnilo hodnotiť doterajší spôsob života obžalovaného ako bezúhonný a priznať mu aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť a tou je vedenie riadneho života podľa § 36 písm. j) Tr. zákona. K takémuto postupu dospel odvolací súd na základe § 89a ods. 7 zák. č. 372/1990 Zb.

a § 138a ods. 10 zák. č. 8/2009 Z. z., podľa ktorých po uplynutí doby 5 rokov od uhradenia pokuty za priestupok/správny delikt sa údaje v evidencii priestupkov/správnych deliktov likvidujú/ničia. Obžalovanému boli uložené za spáchané priestupky blokové pokuty, ktoré zaplatil na mieste, a preto odvolací súd na ne neprihliadal, keďže od vykonania sankcií za ne uplynula doba viac ako 5 rokov. Išlo pritom o 4 málo závažné priestupky, v jednom prípade išlo o priestupok závažnejší, keďže obžalovaný prekročil v obci maximálnu povolenú rýchlosť stanovenú dopravnou značkou, za ktorú mu bola uložená pokuta 50,- eur. Vzhľadom ale na evidenciu spáchaných 5 priestupkov v období rokov 2015 až 2018 s prihliadnutím na výkon povolania obžalovaným, ktorý bezprostredne súvisí s činnosťou vedenia motorových vozidiel a u ktorého miera možnosti spáchať priestupok na úseku cestnej premávky bola veľmi vysoká, porušovanie predpisov na úseku cestnej premávky spáchaním 4 priestupkov počas doby 5 rokov nemožno hodnotiť ako bežné, ale skôr ako výnimočné a to aj z pohľadu ich závažnosti, ak za ne boli ukladané blokové pokuty vo výške 10,- a 20,- eur.

Spôsobené následky podľa názoru odvolacieho súdu neumožňovali uložiť obžalovanému alternatívny druh trestu (napr. peňažný trest, trest povinnej práce), preto i odvolací súd uzavrel, že uloženie trestu odňatia slobody je tým druhom trestu, ktorý zabezpečí jednak individuálnu, ako aj generálnu prevenciu. Vzhľadom na rovnaký pomer priznaných poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keďže obžalovaný spáchal dva trestné činy, čo zodpovedá § 37 písm. h) Tr. zákona, odvolací súd mohol trest odňatia slobody ukladať v základnej trestnej sadzbe. Trestný zákon ustanovuje za prečin podľa § 157 ods. 2 sankciu odňatia slobody v rozmedzí od 1 roka do 5 rokov, pričom s prihliadnutím na spomenuté okolnosti prípadu a bezúhonnú osobu obžalovaného, u ktorého sú možnosti jeho nápravy veľmi priaznivé, uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov. Výkon uloženého trestu odňatia slobody bol obžalovanému podmienene odložený, pretože doterajší život obžalovaného poukazuje na veľmi priaznivé možnosti jeho nápravy, pričom pre ochranu spoločnosti nie je nevyhnutné, aby obžalovaný výkon trestu absolvoval s obmedzením osobnej slobody. Za účelom preverenia, či podmienene odložený trest splní svoj účel, súd určil skúšobnú dobu na dva roky, v rámci ktorej sa má obžalovaný svojím správaním spolupodieľať na svojej náprave.

Obžalovaný spáchal prečiny v súvislosti s činnosťou vedenia motorových vozidiel, preto popri treste odňatia slobody s podmienene odložením mu bol uložený aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dobu 2 rokov. Aj pri určovaní výmery tohto trestu odvolací súd zohľadnil mieru spoluzavinenia poškodeného I. J. B., ale tiež i dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku a ňou je doba 6 rokov, pričom obžalovaný nezavinil svojím konaním dĺžku tohto trestného stíhania.

Takto uložený trest považoval odvolací súd za primeraný nielen k všetkým okolnostiam prípadu, k osobe obžalovaného a možnostiam jeho nápravy, ale tiež aj k spôsobeným následkom, pričom zmiernený trest považuje súčasne za zadosťučinenie za neprimeranú dĺžku konania (čl. 13 a čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd).

Keďže poškodení I. J. B., I. J. st., D. L., K. R. Q. L., J. Q., pobočka F. si uplatnili nárok na náhradu škody riadne a včas, odvolací súd po zrušení napadnutého rozsudku a následnom uznaní viny svojím rozhodnutím bol povinný rozhodnúť o týchto nárokoch. Postupom podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku boli poškodení odkázaní na civilný proces, pretože je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie pre rozhodnutie o škode jednak z dôvodu určenia výšky škody so zreteľom na spoluzavinenie poškodeného I. J. ml. pri vzniku dopravnej nehody a jednak so zreteľom na možnosti plnenia zo zákonného poistenia motorového vozidla, na čo poukázal aj konajúci súd.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd čiastočne vyhovel odvolaniu obžalovaného zmiernením jeho trestu a to spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo jednomyselné.
jednomyselne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.